

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΠΑΛΑΙΟ ΣΥΣΤΗΜΑ)

Α. ΔΙΑΔΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Α1.

1. Λάθος
2. Σωστό
3. Σωστό
4. Λάθος
5. Λάθος

B1. Ο Αριστοτέλης θα εξειδικεύσει τον αποφασιστικό ρόλο της συνήθειας στην κατάκτηση της ηθικής αρετής με επιχειρήματα από την κοινωνικοπολιτική πρακτική της αρχαίας πόλης. Με τη χρήση του ρήματος «μαρτυρεῖ» και με το παράδειγμα του μελήματος του νομοθέτη («Οἱ γὰρ νομοθέται ... ἀγαθοὺς»), παρουσιάζεται η προσπάθεια της διαμόρφωσης άξιων πολιτών. Παρουσιάζονται δύο στόχοι, η κατάκτηση της ηθικής αρετής μέσω του εθισμού («ἐθίζοντες») σε κοινωνικά και ηθικά ορθές πρακτικές και δευτερευόντως μέσω την τιμωρίας του αποτρεπτικού χαρακτήρα – Ο Αριστοτέλης στην ενότητα δεν κάνει αναφορά στην τιμωρία διότι οι πολίτες εθίζονται με ορθές συμπεριφορές. Εντυπωσιακή θέση κατέχουν τα επίθετα «πολιτεία πολιτείας ἀγαθή φαύλης», παρουσιάζοντας με αρετές του προφορικού λόγου, χωρίς να κάνει χρήση της αναμενόμενης θέσης των επιθέτων, για να προκαλέσει την οξύνοια και τη μνήμη του ακροατή.

B2. Στην συγκεκριμένη απάντηση οι μαθητές οφείλουν να παρουσιάσουν το ερμηνευτικό σχόλιο του σχολικού εγχειριδίου (σελ. 157).

Οι έννοιες αυτές έχουν ένα κοινό γνώρισμα, τη δυνατότητα να δημιουργούν μορφές, όμως με κάποιες διαφορές. Έτσι η τέχνη μορφοποιεί την ύλη και η αρετή δίνει μορφή στην προσωπικότητα του ανθρώπου, άρα είναι ανώτερη από την τέχνη «ἡ δ' ἀρετὴ πάσης τέχνης ἀκριβεστέρα καὶ ἀμείνων ἐστίν». στο συμπέρασμα αυτό καταλήγει με την χρήση υποθετικού συλλογισμού και δυνητικής ευκτικής αποφεύγοντας τον δογματισμό.

B3.

- α. Λάθος
- β. Λάθος
- γ. Λάθος
- δ. Λάθος
- ε. Σωστό

B4.

- θέμα : νομοθέτου
- συνήθεια: ἐθίζοντες
- ψυχοφθόρος : φθείρεται
- ανούσιος : ἐστί
- ανεκτός : εἶχεν
- αβλεψία : βλέπουσα
- ασωτία: σφζούσης
- ἄρρητος: λέγω
- αφαίρεση: ἀφελεῖν
- βολίδα: ὑπερβολή

B5. Οι μαθητές οφείλουν να παρουσιάσουν μία νοηματική απόδοση του κειμένου της ενότητα 7 από τον Πρωταγόρα του Πλάτωνα και να συγκρίνουν τη διδασκαλία της ηθική αρετής με την άποψη του Αριστοτέλη.

Ο Πρωταγόρας παρουσιάζει τη διδασκαλία να στηρίζεται στην *ἀνδρός ἀρετήν* και πως αυτή αφομοιώνεται από το διδασκόμενο, οδηγείται στην τιμωρία και στη διαβάθμιση των ποινών, με ισχυρότερη την εκδίωξη από την πόλη και ελαφρύτερη τον θάνατο. Η διδασκαλία της ηθικής αρετής και στο ιδιωτικό και στο δημόσιο επίπεδο, κρίνεται απαραίτητη.

Ο Αριστοτέλης παρουσιάζει την διδασκαλία να στηρίζεται στον εθισμό και πως αυτή επηρεάζεται από την ύπαρξη δασκάλων και καθοδηγητών, όπου με σωστές μεθόδους δίνουν ορθά παραδείγματα ηθικής πράξης και εθίζουν το μαθητή στην ηθική αρετή. Σε περιβάλλον αγαθής πολιτείας μορφώνονται άρτιοι πολίτες και εδώ παρουσιάζεται η τελεολογική αντίληψη του Αριστοτέλη, ο οποίος κρίνει την αξία του πράγματος από το αποτέλεσμα.

B. ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Γ1.Και αν κανείς με ρωτήσει: Καλά, τι εννοείς, αν κάποιος βλάπτει την πόλη, πρέπει να κάνουμε ειρήνη μαζί του; Δεν θα το έλεγα· αυτό που κυρίως εννοώ είναι, ότι πολύ γρηγορότερα θα τους τιμωρούσαμε, αν δεν προκαλούσαμε καμιά αδικία· γιατί δεν θα είχαν κανέναν σύμμαχο.

Γ2.

Πλεονεκτήματα ειρήνης:

- Εισροή πολλών χρημάτων στην πόλη, για την αξιοποίηση από τους πολίτες ανάλογα με τις ανάγκες της πόλης.

Μειονεκτήματα πολέμου:

- Κατασπατάληση εσόδων της πόλης σε κάθε είδους έξοδα.

Γ3. α.

- έκλιπούσας: ἐξέλειπες
- είσελθούσας: εἰσήεις/εἰσήεισθα
- καταδαπανηθείσας: κατεδαπανῶ

β.

- μάλλον: μάλα - μάλιστα
- θᾶττον: ταχέως/ταχύ – τάχιστα

γ.

- τις: τισί
- προσόδους: αἱ πρόσοδοι
- πολίταις: πολίτου

Γ4.α.

- ἡ εἰρήνην: β' ὅρος σύγκρισης από το *κερδαλεώτερον*
- ταῦτα: σύστοιχο αντικείμενο του *κριθείη*
- τῶν προσόδων: γενική διαιρετική στο *πολλάς*
- ἄγειν: υποκείμενο του απρόσωπου *χρή* και τελικό απαρέμφατο

β.

- ἀνενεχθέντα : κατηγορηματική μετοχή εξαρτώμενη από το ρήμα *εὐρήσει*.

γ. Απλή σκέψη

-
- Υπόθεση : *εἰ μηδένα ὑπάρχομεν ἀδικοῦντες*
 - Απόδοση : *πολὺ θᾶπτον ἂν τιμωροίμεθα αὐτούς*

Αντίθετο του πραγματικού

- Υπόθεση: *εἰ μηδένα ὑπάρχομεν ἀδικοῦντες*
- Απόδοση : *πολὺ θᾶπτον ἂν τιμωρούμεθα αὐτούς*

Τα θέματα επιμελήθηκαν οι φιλόλογοι

Κυριακοπούλου Αλεξάνδρα

Λόη Ιωάννα

Σίψα Μαρία

ΠΕΡΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ